

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Prawa Ofiar – W Poszczęólnych Państwach](#) > 2 -  
Złózenie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa w toku dochodzenia/śledztwa lub procesu

2 - Złózenie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa w toku dochodzenia/śledztwa lub procesu

## Jak złóżyć zawiadomienie o przestępstwie?

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa można złóżyć w którymkolwiek z następujących organów:

- [prokuratura \(Ministério Público\)](#)
- [policja kryminalna \(Polícia Judiciária\)](#)
- [Policja ds. Bezpieczeństwa Publicznego \(Polícia de Segurança Pública\)](#)
- [Narodowa Gwardia Republikańska \(Guarda Nacional Republicana\)](#)

Można także skorzystać z:

- [portalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do składania zawiadomień o popełnieniu przestępstwa drogą elektroniczną](#)
- [zawiadomienia anonimowego](#)

UWAGA: wszystkie wymienione organy mają obowiązek przyjmowania wszystkich kierowanych do nich zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, nawet jeśli przestępstwa nie popełniono na obszarze ich właściwości lub, w przypadku policji, jeśli nie są organami właściwymi do prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa można złóżyć nawet wtedy, gdy nie wiadomo, kto popełnił przestępstwo. Organy prowadzą wówczas postępowanie w celu ustalenia sprawcy.

## W jaki sposób mogę uzyskać informacje o przebiegu sprawy?

Na wniosek osoba składająca zawiadomienie jest uprawniona do otrzymywania informacji o czynnościach podjętych w następstwie zawiadomienia, w tym o postanowieniu o przedstawieniu zarzutów bądź umorzeniu lub tymczasowym zawieszeniu postępowania. Składający zawiadomienie ma również prawo do otrzymania informacji o dniu, godzinie i miejscu rozprawy oraz o wyroku.

## Czy przysługuje mi pomoc prawna (w toku dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)? Na jakich warunkach?

Tak. Jeżeli ofiara chciałaby skorzystać z pomocy adwokata, ale nie dysponuje środkami finansowymi na pokrycie związanych z tym kosztów, przysługuje jej prawo do pomocy prawnej, która może obejmować:

- całkowite lub częściowe zwolnienie z opłat sądowych;
- wyznaczenie adwokata i pokrycie kosztów zastępstwa procesowego lub
- rozłózenie opłat sądowych lub kosztów zastępstwa procesowego na raty.

Decyzję o przyznaniu pomocy prawnej wydają służby zabezpieczenia społecznego na podstawie wzoru obliczeniowego, w którym uwzględnia się majątek, dochody i wydatki wnioskodawcy. Wniosek o pomoc prawną należy złóżyć na formularzu udostępnianym nieodpłatnie przez służby zabezpieczenia społecznego. Można go złóżyć osobiście, przesać faksem, pocztą tradycyjną lub przez internet (w tym przypadku konieczne jest wypełnienie odpowiedniego [formularza internetowego](#)).

Do wniosku należy dołączyć dowody w postaci dokumentów potwierdzających trudną sytuację finansową

wnioskodawcy. Służby wydają decyzję w terminie nieprzekraczającym 30 dni. Złożenie wniosku jest nieodpłatne.

## Czy mogę ubiegać się o zwrot kosztów (z tytułu uczestnictwa w dochodzeniu/śledztwie/procesie)? Na jakich warunkach?

Tak. Ofiara będąca świadkiem w postępowaniu ma prawo do zwrotu zarobku utraconego z powodu stawiennictwa, jak również do zwrotu kosztów poniesionych w związku ze stawiennictwem.

Wniosek o zwrot należy złożyć na piśmie na formularzu udostępnionym przez sąd.

## Moja sprawa została umorzona, zanim trafiła do sądu. Czy mogę się odwołać?

Tak. Jeżeli ofiara przestępstwa nie zgadza się na umorzenie postępowania, może złożyć wniosek do bezpośredniego przełożonego prokuratora, który wydał postanowienie o umorzeniu, zwracając się o postawienie oskarżonemu zarzutów lub kontynuowanie postępowania przygotowawczego, w tym drugim przypadku wskazując nowe dowody, które należy uwzględnić.

## Czy mogę uczestniczyć w procesie?

Tak.

## Jaka jest moja rola w systemie wymiaru sprawiedliwości? Czy jestem na przykład: ofiarą przestępstwa, świadkiem, powodem cywilnym, oskarżycielem prywatnym?

W postępowaniu można uczestniczyć w charakterze oskarżyciela posiłkowego, powoda cywilnego lub świadka.

## Jakie są moje prawa i obowiązki wynikające z tej roli?

- Ofiara: składa zeznania podobnie jak świadek. Jej zeznania mają zasadnicze znaczenie dla udowodnienia przestępstwa, gdyż ofiara dysponuje wiedzą z pierwszej ręki na temat tego, co się wydarzyło.
- Oskarżyciel posiłkowy: bierze czynny udział w postępowaniu sądowym, współpracując z prokuraturą przy przedstawianiu dowodów dotyczących faktów opisanych w postawionych zarzutach. Jego adwokat może na przykład przedstawiać dowody, zadawać pytania oskarżonemu, świadkom i biegłym, a na zakończenie rozprawy wygłaszać mowy końcowe, czyli wyrażać swoją opinię na temat przedstawionych dowodów oraz tego, czy oskarżony powinien zostać skazany.
- Powód cywilny: broni swojego prawa do odszkodowania w postępowaniu sądowym; może zadawać pytania oskarżonemu, świadkom i biegłym na temat kwestii związanych z wniesionym roszczeniem o odszkodowanie, w tym poniesionych szkód.

## Czy mogę składać oświadczenia przed sądem lub przedstawiać dowody? Na jakich warunkach?

Tak. Na wyżej wskazanych warunkach.

## Jakie informacje otrzymam w czasie procesu?

Ofiarę przestępstwa informuje się o postanowieniach, które mogą wpłynąć na przebieg postępowania, o dniu, godzinie i miejscu rozprawy oraz o wyroku.

## Czy będę mieć dostęp do akt sądowych?

Tak. Ofiara przestępstwa ma prawo wglądu do akt, z wyjątkiem przypadków, gdy na etapie postępowania przygotowawczego akta mają charakter poufny, a prokurator sprzeciwia się takiemu wglądowi z uwagi na fakt, że może to utrudnić postępowanie przygotowawcze lub wpłynąć na prawa osób uczestniczących w postępowaniu.

■ Ostatnia aktualizacja: 04/07/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.